

Handwritten notes:
10/11
36

Handwritten numbers:
51 $\frac{24}{h, 23}$

ULB Halle 3
005 972 817

Handwritten mark:
R

ס ד ר

שירים ותפלות
לחנוכת בית הכנסת החדשה
בעיר נינבורג

יום ו' ע"ש"ק" פרשת נח ח"ק"פ"ד לפ"ק

G e s ä n g e

zur

Einweihung der neuen Synagoge

für

die Israelitische Gemeinde

zu Nienburg

den 17 October 1823.

Gesungen

von

Isig J. Ascherberg.

Cantor der Israelitischen Gemeinde zu Cöthen.

Deßau gedruckt bei E. Schlieder.

אן דער ערסטען עהרען פפארטע.

ח ז ו

אָשָׁא בְּנֵי רֵנָן הַנְּשָׂאִי נִפְשִׁי
לֵאלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲזַמְּרֵ עוֹ רַחֲשֵׁי
כִּי אֶעֱבֹר בְּסֶדֶק לְבַיִת אֱלֹהֵינוּ אֲדַרְסֵם
זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נִשְׁמָחָה וְנִגְלָה
בָּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה הַצְרוּתָיו בְּתִהְלָה
עוֹז נִסְפָּר בְּתַפְלָה פָּיִו נִקְדָּם

אן דער צווייטען עהרען פפארטע.

ח ז ו

יְיָ אֱזִירִי וַיִּשְׁעֵי שָׁמַשׁ זֹרֵחַ
מִשְׁגָּבִי וּמְנוּסִי בּוֹ לִבִּי שָׁמַח
זָרַע יַעֲקֹב בְּכַדוּחֹ בְּיוֹם גִּילָנוּ
נִגְדָה נָא לְכֹל עַמּוֹ נְשַׁלַּם נְדָרֵינוּ
בֵּית אֵל גִּלְכָּה גְרוּמָה פְּעָמֵינוּ
שֵׁם נִשְׁפּוֹךְ שִׁיחַ גְּרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ.

An der ersten Ehrenpforte.

Der Vorsänger.

Erhebe dich mein Geist Empor auf Andachts=
schwingen,
Dem, den der Himmel preist, Dein schwaches Lied
zu singen
In frommer Brüder Schaar!
Den Tag der Weihe schuf Der Herr, uns zu erfreuen;
Folgt dankend diesem Ruf, Ihm Lob und Preis
zu weihen
An seinem Hochaltar!

An der zweiten Ehrenpforte.

Gott ist mein Heil und Licht, Und meines Geistes
Sonne!
Er meine Zuversicht Und meines Herzens Wonne!
Ihm sei dies Fest geweiht!
Das angelobte Wort Nun freudig zu erfüllen,
An heil'ger Stätte dort Zu ehren seinen Willen,
Sei hohe Pflicht uns heut'!

פאם איינגאנגע דעס פֿארהויזעס ביס צור
טיהרע דער זינאגאגע

הללויה

ח ז ו

הללו את-ישם יי הללו עבדי יי שעמדים בבית
יי בחצרות בית אלהינו הללויה. שאו ידיכם
קדש וברכו את יי

אם איינגאנגע דער זינאגאגע.

דער פרעדיגער.

מה נורא המקום הזה אין זה כי-אם בית
אלהים וזה שער השמים.

ח ז ו

פתחו לי שערי צדק אבא-בם אוֹדה יְהוָה.

דער פרעדיגער.

זה השער ליי צדיקים יבאו בו.

וועהרענד דאס איין יעדער עטוואס אין מהן

בסתר לעגט.

ח ז ו ק ה ל

אני בצדק אֶחֱזֶה פְּנִיָּה אִשְׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תְּמוֹנֶתְךָ

Am Eingange des Vorhauses bis zur
Thüre der Synagoge.

Der Vorsänger.

Hallelujah! Lobt, ihr Diener des Herrn,
lobt den Namen des Ewigen! Ihr, die ihr weilt am
Hause des Ewigen im Vorhose unsres Gottes Tem-
pels! Hallelujah! Erhebt gen Heiligthum die
Hände und preiset ihn, den Ewigen!

Der Prediger.

Wie furchtbar ist dieser Ort! Hier ist Gottes
Haus, und dies des Himmels Pforte! — (Die
Gemeinde wiederholte es.)

Der Vorsänger.

Thut mir auf die Pforten der Gerechtigkeit!
Ich gehe hinein und danke dem Herrn.

Der Prediger.

Hier ist zum Ewigen die Pforte!
Rechtsschaffne gehen da hinein:

Während des Almosenspendens in die
Armenbüchse, der Vorsänger laut, die
Gemeinde wiederholte leise.

Ich werde mit Gerechtigkeit dein Antlitz schauen,
Erwachend mich ergötzen, an deiner Gottesgestalt.

.....
 ד ע ר פ ר ע ד י ג ע ר .

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
 זָכְנוּ לְכַנּוֹת בֵּית תְּפִלָּה וְהַחֲזִינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעְנוּ
 לְזִמּוֹ הַזֶּה .

ק ה ל .

אָמֵן .

ד ע ר פ ר ע ד י ג ע ר .

בְּיָמֵינוּ אֲמִתּוֹ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב . (קהל) אָמֵן .

נאכדעם מאן מיט דער תורה אויף דען אלמימר
 געגאנגען, זינגט דער הזן פֿאלגענדעס .

מֵה טוֹבוֹ אֱהַלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁבְּנוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל
 בְּרוּךְ הַסְדִּיךָ עֲלֵינוּ בְּיָמֵינוּ הַיּוֹם לְבֵית אֵל
 בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה גִּשְׁנוּ לְמַעוֹן בֵּיתְךָ
 גִּשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה אֵל דָּבִיר קִדְשֶׁךָ
 לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵךְ לְשִׁמְךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֲלֹתְךָ
 וּלְהַשְׁמִיעַ קוֹל רִנָּה וְתִפְלָה לְפָנֶיךָ גִּסָּא בְּבוּדְךָ .
 מִי בְמוֹךְ בְּאֵלִים יי נֶאֱדָר בְּבוּדְךָ
 בְּשָׂמַיִם בְּסֻאָךָ עוֹמֵה בְּשִׁלְמָה אוֹרְהָ
 אֵין עֲרוּךְ לְגוֹדֵל חֲכָמְתְּךָ וְתַבּוּנָתְךָ
 שָׂמַיִם וְכוֹכְבֵיהֶם יִרְנְנוּ בְּבוּדְךָ
 שָׁמַשׁ וַיְרַח יַצְרֵחַ בְּרוּךְ גְּדוּלְתְּךָ
 בְּמַסִּילוֹתָם וְזָמְרוּ יִסְפְּרוּ הַיּוֹדְךָ .

Der Prediger.

Gelobt seiest Du Ewiger, Herr der Welt! Der
Du uns gnadenvoll beglücktest, diesen Tempelbau
zu vollenden und uns diesen Weihetag hast erleben
lassen!

Die Gemeinde.

Amen.

Nachdem man mit der Gesetzbuche auf die
Tribüne gekommen, der Vorsänger:

O wie schön ist, Jakob, dein Gezelt!

Dein Gotteshaus, o Israel, wie bieder!

Wir loben Dich, Beherrscher aller Welt!

Voll Demuth werfen wir uns vor Dir nieder.

Gerührt betreten wir Dein Heiligthum,

Um Deinen großen Namen zu verehren;

Berkünden Deinen hochehrhabnen Ruhm,

Und lassen betend unsre Stimme hören.

Wer gleichet Dir, o Gott, an Herrlichkeit?

Wer gleicht an Weisheit Dir, an Macht und Ehre?

Der Himmel ist Dein Thron und Licht dein Kleid,

Dir dienen die unzähl'gen Sternenheere.

Und Sonn' und Mond, die Deine Allmacht schuf,

So liebevoll, so prächtig und so weise,

מִלְאֲכֵי מְרוֹם עַל מִשְׁמַרְתֶּם בְּיִרְאָה עֹמְדִים
 מִקְהֵלוֹת שְׂרָפִים לָךְ מִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים.
 מֵאִין כְּמוֹךָ יי גְדוֹל אֲתָה וְקְדוֹשׁ שְׁמֶךָ.
 בְּסֵה שָׁמַיִם הוֹדָה הָאָרֶץ מְלֵאָה תִּהְלֹתֶךָ.
 גַּם עַל כֵּן אָדָם פָּקַחְתָּ עֵינָיָה
 וּתְכִירָהוּ בְּאַהֲבָה לְעִמּוּד לְפָנֶיךָ
 כִּי לְעוֹלָם הִסְדָּךָ לֹא כָלוּ בַחֲמִיךָ
 שְׁלוֹם וּבְרָכָה תִשְׁפּוֹרֵת לְבְרוּאִים בְּצִלְמֶךָ.
 גַּם לָנוּ קִנְיָה מִשְׁכַּחַת חֲסִדֶיךָ
 לְבִנּוֹת וּלְהַכִּיִן מִקְדָּשׁ מְעַט לְשְׁמֶךָ.
 עַל כֵּן גִּשְׁנוּ הַיּוֹם אֵל הַיִּכַּל קְדֹשְׁךָ
 לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ.
 הוֹאֵל גַּא וְקַח בְּרִצּוֹן תּוֹדַת לְבַבְנוּ
 שְׁמַע קוֹל זְמִרָה חֲנִנּוּ וְעֲנֵנוּ.
 בְּרַכְנוּ בְּשָׁלוֹם אוֹרְךָ יוֹפִיעַ עֲלֵינוּ
 כִּי אֲתָה אֲבִינוּ מְקוֹר הַטּוֹב וְהַתּוֹשִׁיעַ
 בָּךְ חֲסִינוּ וְלָךְ קִוִּינוּ עַד עַתָּה תִּתְחַיֶּה.

Gehorchen ehrerbietig Deinem Ruf,
 Und weichen nicht von ihrem lichten Kreise.
 Von Deinem Ruhm erschallt das Himmelreich,
 Dir singen Seraphim in feur'gen Chören:
 O Herr, wer ist in aller Welt Dir gleich?
 So tönt's in jenen heil'gen Himmelsphären.
 Doch schaut auf Erden auch Dein Vaterblick,
 Voll Liebe, voll Barmherzigkeit und Milde:
 Verleihest ihr beständig Freud' und Glück,
 Und Heil und Segen Deinem Ebenbilde. —
 Du halffst, o Gott, auch uns, wie wir vertraut,
 Verliehest Gnade diesem Heiligthume,
 Und schüttest mildevoll die es gebaut.
 Geweiht sei es, Höchster, Deinem Ruhme!
 Drum wollen wir auch Preis und Lobgesang
 In Deinem Heiligthume Dir darbringen;
 Nimm wohlgefällig an den wärmsten Dank,
 Den wir gerührten Herzens vor Dir singen.
 Beschütze ferner uns mit milder Hand,
 Laß Deine Güte immerdar uns schauen.
 So wollen wir, bis an des Grabes Rand,
 Auf Dich, o Vater! hoffen und vertrauen.

דער פארזענגער געהעט פאר דיא הייליגע לאדע אונד
 זינגט יגדל . אלסדאן בעגינגט דער זיבען - מאלגע
 אומגאנג מיט דען ספרים , וואכייא פאלגענדעס
 געזונגען ווירד .

(א) אָנאַ יי הושיעה נא . אָנאַ יי הצליחה נא .
 אָנאַ יי עננו ביום קראנו .

(ב) גילו ושמחו זקן ונער . שישו וצהלו בנה
 השער . ביום הנובת בית בניסנתנו .

(ג) עלזו ורקדו בשיר ובחלילים . זמרו ליי
 קדש הלולים . ראשית בכורי תורת לבנו .

(ד) שלמו גדריקם ברוב שמחה . גדברת פיקם
 הכיאו מנהגה . לרצון לפני יי אלהינו .

(ה) בעד זה ישער השמים . תעלה נא
 משאת כפים . ותערב לפניך יי עתירתנו .

(ו) באשר נגלית לאבותינו בכבודך . על ציון
 הר קדשך . לנצח תשכון בבית ועירנו .

(ז) שלח נא אורך ואמתך . יהי גר לרגלנו
 דברך . ואור לנתיבותנו

בלב טהור תמיד נעבדך . וברוח נכון נעשה
 רצונך . עורנו אלהי ישענו .

Der Vorsänger trat vor die heilige Lade und sang das Lied: Jigdal. Als dann begann der siebenmalige Umgang mit der Thora, wobei folgendes gesungen ward:

1. Ach Herr, erhöre uns! Ach Herr beglücke uns!
Sei stets uns hold!
2. Freude ist Dein Geheiß, Freude dem Kind
und Greis,
Des Festes Gold
3. Sieh hier die Erstlinge, Die jungen Sproßlinge,
Des Herzens Saat;
4. Was Herz und Mund schon früh'r Hat an-
gelobet Dir,
Reift heut' zur That.
5. Durch dieses Himmelsthor, Zu Deinem Sitz
empor,
Dring' unser Fleh'n;
6. Daß Du auch uns erscheinst, Wie unsern
Vätern einst,
Auf Zion's Höh'n.
7. Von Deinem Himmelsthron, Nieder zum
Erdensohn
Sende Dein Licht;
Daß unsre Herzen rein, Nur Deinem Dienst
sich weihn
Und jeder Pflicht! —

הירויף ניממט דער חזן דאס ספר אונד זאגט
 יהללו אונד קהל זאגט תהלים קאפיטל כ"ט.
 כואו זעצט דיא ספרים אין ארון הקדש קהל זאגט
 ובנחה יאמר. דער חזן געהט דאן אויף דען אלטימר
 אונד זאגט לויט הגותן תשועה למלכים. אלס
 דאן געהט דער חזן ווידער פאר דען עמוד אונד מאן
 זאגט פסוק אום פסוק פאלגענדע קאפיטל תהלים.
 ט"ו. כ"א. כ"ג. כ"ד. כ"ו. כ"ז. מ"ב. מ"ג.
 ס"א. ס"ז. ע"ב. פ"ד. פ"ה. ק". קי"א. קי"ג.
 קכ"ו. קמ"ח. ק"נ.

נאכהער זינגט דער חזן פֿאלגענדען שיר.

(חזן.) מה טובמה נעים. שבת אחים ורעים.
 לבם לשמים נושאים. להודות ולהלל ליי.
 (קהל.) הבית הזה קדוש ליי.

השמים לא יכללוהו. קרוב הוא לכל יקראוהו.
 זרע יעקב בגדוהו. ברוך הבא בשם יי.
 (קהל.) הבית הזה קדוש ליי.

בעזרתו בלינו המלאכה. יצו יי את הכרבה
 אשרי העם שלו בכה. אשרי העם שאלהיו יי.
 (קהל.) הבית הזה קדוש ליי.

אלהים נצב בעדת אל. שוכן בקרבה ישראל.
 שומע תפלה פודה וגואל. הבית הזה קדוש ליי.
 (קהל.) הבית הזה קדוש ליי.

(דיא פּרעדיגט.)

Nachdem man die Gesetzbücher in die heilige Lade gesetzt, verrichtete der Vorsteher das Gebet für Sr. Durchl. den Herzog*). Folgende Psalmen wurden abgelesen: 15. 21. 23. 24. 26. 27. 42. 43. 61. 67. 72. 84. 85. 100. 111. 113. 127. 148. 150.

Der Vorsänger.

Wie lieblich ist es, wenn Gemeinen
In Glaub' an Gott von Zeit zu Zeit
Anbetend sich vereinen,
Im Tempel seiner Heiligkeit!

Die Gemeinde.

Zu seinem Ruhme sei dies Haus geweiht!

Der Vorsänger.

Den alle Himmel nicht umfassen,
Er entzieht uns nie Barmherzigkeit,
Verschmäht nicht uns zu nahen:
Wir sind zu seinem Dienst bereit.

Die Gemeinde.

Zu seinem Ruhme ic.

Der Vorsänger.

Gott ließ das heil'ge Werk gelingen,
Des neuen Hauses Herrlichkeit;
Er woll' ihm Segen bringen,
Und weih' uns selbst zur Heiligkeit.

Die Gemeinde.

Zu seinem Ruhme ic.

Der Vorsänger.

Gott weilet Israel in Deiner Mitte,
Zieht ein in seine Wohnung heut;
Er hört die fromme Bitte,
Den heil'gen Dank, ihm stets geweiht.

Die Gemeinde.

Zu seinem Ruhme sei dies Haus geweiht!

(Die Predigt.)

*) Siehe Gebetbuch.

ש ל ו ס ג ע ז א נ ג

ח ז ו

הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו
 זכנו לראות נגה צדק ביסודו
 לבקר בהיכלו ולספר הודו
 בכל נפש ומאוד גהלו וגיחו

ק ה ל

ברוך אלהינו שבראנו לכבודו

ח ז ו

הרנינו לאלהים אדון הנפלאות
 זמרו למלכנו מצמים ישועות
 ספרו עזו לדורות הבאות
 ופעולות ידכם בצדקה נודעות

ק ה ל

קדוש קדוש קדוש יי צבאות

ח ז ו

השתחוו ליי בהדרת קדש יום יום
 לשפוך לבבכם בתפלה גשו הלום
 חסדו ומשוך עלינו אדון השלום
 ובמנחה מהורה עתירתנו לפניו יגעום

ק ה ל

יי עזו לעמו ימן יי יברך את-עמו בשלום

S c h l u ß g e s a n g.

Der Vorsänger.

Danket dem Herrn, denn er ist freundlich
 Und seine Güte währet ewiglich;
 Daß wir sein Heiligthum geschauet,
 Daß unser Geist sich hier erbauet,
 Hat seine Liebe nur vollbracht.

Die Gemeinde.

Verehrung seiner Güt' und Macht!

Der Vorsänger.

Frohlockt dem Herrn, der mit erhabner Kraft
 Der Wunder viele seinen Kindern schafft!
 Der Nachwelt sei es aufbehalten,
 Daß edle Tugend möge walten
 In unsrer Mitt'. — Heilig ist Gott!

Die Gemeinde.

Heilig, heilig, Gott Zebaoth!

Der Vorsänger.

Begeistert von der reinsten Dankbarkeit
 Sei täglich unser Herz dem Herrn geweiht.
 Heil uns, wenn auch in künft'ger Zeit
 Uns seine Lieb' und Güt' erfreut.
 Nimm unser Flehn als reines Opfer an!

Die Gemeinde.

Laß uns o Gott, Erhörung segnend nahn!

ח י ו

אשרך ארץ שמשלך באהבה
 ביראת אלהים וברוח נדיבה
 טל חסדו הזיל לנו בגדבה
 לכוונן בית אלהינו ולקרבה
 בך יי חילו ומעשהו הצליח.

ק ה ל

יחי אדונינו לעולם וביתו לעד ופריח!
 אמן ואמן.

Der Vorsänger.

Heil, heil dem Lande, das ein Fürst regiert,
 Den Gottesfurcht und Menschenliebe ziert!
 Der liebevoll Sich auch zu uns gewendet
 Und fürstlich mild dem Gotteshaus gespendet.
 Ihn segne, Gott! Ihn und sein Bemüh'n!!

Die Gemeinde.

Hoch lebe Ferdinand, Sein Haus mag immer-
 bar erblüh'n!

Amen, Amen.

L 121

L. 300

AB

51 $\frac{29}{h, 23}$

ס ד ר
שירים ותפלות
נוכת בית הכנסת החדשה
בעיר נינבורג
יום ל' ע"ש"ק" פרשה נח הק"פ"ד לפ"ק

Gesänge
zur
Einweihung der neuen Synag
für
die Israelitische Gemeind
zu Nienburg
den 10ten October 1823.
Gesungen
von
Izig J. Ascherberg.
Cantor der Israelitischen Gemeinde zu Cöthen.

Deban gedruckt bei E. Schliede

